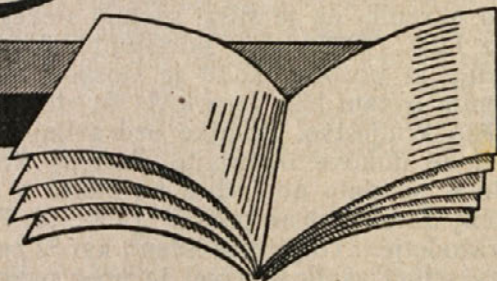

CVETJE

XLIX.
LJUBLJANA

1932-II.
FEBRUAR

P. KRIZOSTOM:

Gospod, ne pogubi sveta!

Zgrudil sem se pred oltar:

Gospod, na tvojem Srcu je mir,
zunaj pa tuli vihar.

Kam se pogreza svet v temo?
Poteptal je z nogami dobroto vso,
ko te je pahnil od sebe...

Moj Jezus, mraz je zunaj,
da človeka v globino duše zebe.

Tvojega božanskega Srca lepoto
je svet malomarno prezrl.
Zdaj grabi z rokami v praznoto.
Predpustno krinko si je nadel
in bogokrunsko pesem zapel:
z vinom si je omamil kraljevski razum.

Pa še to naj povem, božansko Srce,
da divjajo satanski ljudje
in v besnem sovraštvu ti smrt žele.
Iz zakramenta tvojega se norčujejo
in v duhovnike tvoje pljujejo
in besné kot hijene nad vsemi,
ki tebi so posvečeni.

Gospod, ne pogubi svetá!
Kot žrtev sprejmi molitve,
trpljenje in življenje vseh,
ki hodijo po potih tvojega Srca.

Pred tabernakljem rdeča luč gori.
Žarki božajo zlata tabernakljeva vrata,
da se zdi, kot da usmiljenje
božjega Srca skozi zlató kipi.

Sveti Frančišek, ljubitelj uboštva.

(Nadaljevanje.)

Pa je Bog tako ukrenil, da je slišal svetnik nekega dne — bilo je 24. februarja 1209. (1208.) — v porcijunkulski cerkvi pri sveti maši evangelij, ki poroča, kako je Gospod razposlal apostole: „Pojdite k izgubljenim ovcam hiše Izraelove. Grede pa oznanjajte: Približalo se je nebeško kraljestvo. Bolnike ozdravljajte, mrtve obujajte, gobave očiščujte, hude duhove izganjajte. Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte. Ne jemljite si ne zlata ne srebra ne bakra v svoje pasove, ne torbe ne dveh sukenj ne obuval ne palice.“ (Mat. 10, 7—10.) Te besede so bile zanj novo razodetje. „To je, kar iščem, kar iz celega srca želim,“ tako je močno razveseljen zaklical, vrgel je proč palico in črevlje, zamenjal usnjen pas z vrstico, iz raskavegá blaga si je pa napravil ubožno obleko.

Sedaj je bil Frančišek dobesedno evangeljsko ubog. Kmalu je spoznal, da bo postal ustanovitelj družbe enako siromašnih bratov. Njegov zgled je tako silno vplival na Bernarda da Quintavalle (Kvintavale), asiškega plemiča, da se je nekega dne svetniku pridružil z besedo: „Brat, po tvojem razsodku hočem razdeliti vso svojo zemeljsko imovino iz ljubezni do mojega Gospoda, ki mi jo je dal.“ Frančišek ni hotel sam odločiti, temveč je odgovoril: „Jutri zjutraj bova šla v cerkev. Tam bova iz evangeljske knjige spoznala, kako je Gospod učil svoje učence.“

Zarana sta šla drugi dan (16. aprila) Frančišek in Bernard s tretjim tovarišem, pravoznancem Petrom Katanijem, v asiško cerkev sv. Nikolaja. Po končani goreči molitvi so vsi trije prosili duhovnika, naj jim trikrat odpre evangelij. Najprej so brali: „Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj!“ (Mat. 19, 21.) Pa so čitali drugič: „Nič ne jemljite na pot, ne palice ne torbe ne kruha ne denarja; tudi ne imejte dveh oblek.“ (Luk. 9, 3.) Se v tretje so brali: „Če hoče kdo priti za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj.“ (Mat. 16, 24.)

Radosti je prekipevalo Frančiškovo srce. Zahvalil se je Bogu, ki je njemu in njegovima učencema začrtal pot uboštva. Nato so se mu iz duše izvile besede: „Brata, to je naše življenje in naše vodilo, kakor tudi vseh tistih, ki bodo hoteli stopiti v našo družbo. Pojdita torej in izpolnita, kar sta bila slišala.“ Pa sta razdelila svoje premoženje ubogim, se oblekla, kakor je bil oblečen Frančišek ter z njim vred življenje oblikovala po evangeliju. Saj tako jim je bil Gospod razodel.

V evangeljskem smislu so se predali gospe siromašnosti; zaradi nje so vse časno velikodušno in prostovoljno kot blato zaničevali. Prav to jih je polnilo s tolikim veseljem, kakor da bi bili našli največji zaklad. Povsod jih je spremljalo Gospodovo veselje; zlasti Frančiška. Z močnim in jasnim glasom je v francoskem jeziku opeval božjo ljubezen. Hvalil je Boga in poveličeval dobroto Najvišjega, ki jim je v gospe siromaščini naklonil kar največji zaklad.

V pravi mladostni veselosti so prvi bratje preizkusili ubožno življenje. Nato so pa odšli v Rim, da bi jim papež le-to tudi odobril. „Pojdimo,“ tako je govoril Frančišek, „k naši materi rimski Cerkvi ter obrazložimo svetemu Očetu, kaj vse je Bog po nas začel. Le podrejeni

papeževi volji in odredbi bomo mogli nadaljevati, kar smo bili pričeli.“ Ukazal je napisati kaj kratko in zelo preprosto vodilo. Ako izvzamemo nekatere odredbe, so bila njegov bistven del le besedila o uboštvu, ki jih je na dan ustanovitve reda slišal Frančišek čitati iz evangelija. To vodilo, ki je podčrtavalo zlasti uboštvo, je branil Frančišek pred Inocencem III. s tako prepričevalno zgovornostjo, da je sveti Oče isto slednjič odobril, če tudi je močno dvomil, da je bo mogoče tudi dejansko uveljaviti. Vroča ljubezen do uboštva je svetnika trajno vodila, kakor pri sestavljanju poznejšega, tako tudi pri urejevanju končno veljavnega vodila. Pač so ga izpremenjene razmere prisilile, da je prvotno redovno zakonodajo izpopolnil in v marsičem preličil; toda v vseh vodilih je uboštvo vendar-le najbolj priporočal.

Vsa resnično nežna Frančiškova ljubezen do gospe siromaščine je ožarjala celo njegovo življenje; vedno je živela v njegovem srcu ter se neprestano odražala v besedi. Večkrat je v svojih nagovorih o siromaštvu spomnil učence na evangeljske besede: „Lisice imajo brloge in štopice pod nebom / gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil.“ (Mat. 8, 20.) Zopet in zopet je pónavljal: „Kolikor se bodo bratje odtujili uboštvu, toliko se jim bo oddaljil svet; iskali bodo pomoči in je ne bodo našli. Ako pa ostanejo zvesti moji gospe siromaščini, jih bo svet hranil; saj imajo prelepo nalogo, svet reševati.“ Neločljivo se je posvetil gospe siromaščini; zato se ni toliko oziral na to, kar mu nudi že sedaj, ampak veliko bolj na prihodnje dobrine. Psalme, ki proslavljajo uboštvo, kakor n. pr. deveti s sledečo vrstico: „Siromak ne bo pozabljen vekomaj; potrpežljivost ubogih ne bo izgubljena vekomaj“ (v. 19.), ali osemišestdeseti s 33. vrstico: „Siromaki naj vidijo in naj se vesele“, je prepeval s toplejšo ljubeznijo in vse bolj veselo, kakor druge. Kajsikrat je pozdravljaj svojo srčno ljubljeno nevesto: „O moja gospa, sveta siromaščina, Bog naj te ohrani!“ Povsod je poveličeval njeno lepoto in milino; še celo v sanjskem prividu je gledal njeno častljivo postavo. „Nikdar ni pevec ljubezni pel svoji slavljeni plemkinji drznejše pesmi in bolj vžigajočih besed ljubezni, kakor je proslavljaj Frančišek v svoji vzneseni viteški ljubezni do uboštva le-to kraljico svojega srca.“ (H. J. Schmitz).

Frančiškova prava in viteška hvala žene je še desetletja v besedah njegovega življenjepisca rahlo dalje brnela. Tako-le piše Tomaž Čelanski o svojem duhovnem očetu: „Blaženi oče je v tej solzni dolini vse zaklade o zemeljskih otrok preziral kot ničeve. Stremil je za najvišjo stopinjo popolnosti in zato s plamtečo ljubeznijo objel siromaščino. Sam božji Sin je bil ubog; zato se je hotel Frančišek siromaščini, ki se je povsod ogibljejo, z večno ljubeznijo predati. Kakor hitro jo je torej vzljubil, ni zapustil samo očeta in matere, ampak se je oprostil prav vsega, da bi čim zvestejše služil svoji gospe ter bil ž njo v duhu eno. Zato se je ubožnosti oklenil z deviško ljubeznijo in je vedno nastopal kot njen zaročenec. Trdil je, da je siromaščina njegovim sinovom pot k popolnosti, zadatek in poroštvo večnih zakladov. Nihče ni mogel tako vroče zahrepeneti po zlatu, kakor Frančišek po uboštvu; nihče ni mogel zaklada skrbnejše varovati, kakor naš oče le-ta evangeljski dragulj. Le to je kalilo njegovo oko, ako je videl, da bratje v redovni hiši ali zunaj, kršijo siromaštvo. Od početka njegovega redovnega življenja pa tja do smrti je bilo vse njegovo bogastvo le siromašen habit, vozlica in spodnje hlače; drugega ni imel. Že njegova uboga obleka je pričala, kam je polagal svoje zaklade. Zato je bil vesel, brezskrben in prost; saj se je ra-

doval ob lepi misli, da ga za vse minljive dobrine čaka stotero neminljivih.“

Ko se je svetniku bližala smrt, je zbral zadnjič vse svoje moči ter v oporoki zapel ubožstvu znano ginljivo labodjo pesem. V srčnem veselju se je radoval, da je ostal gospe ubožnosti neomajno zvest. Opo-minjal je svoje duhovne sinove, naj ubožstvo viteško ljubijo in visoko cenijo. Izdihnil je v naročju svoje preljube neveste.

„Ko On, ki to mu čast je dal, pozvati
ga k Sebi gori sklene po plačilo,
zaslužen s ponižnostjo med brati,
tem — pravnim dedičem — dá naročilo
Frančisek, naj ljubezen jim nikoli
ne neha za ženó, nad vse mu milo.
Iz njenih rok se duša, svetla toli,
v kraljestva dvigne večnega višave,
a truplo si tak smrtni oder vóli.“

(Dante Alighieri: La divina Comedia. Raj, spet XI. „Dom in Svet“, 1923., str. 52.)

(Dalje.)

ANTON DE WAAL — P. EVSTAHIJ:

Mali umetnik v katakombah.

Povest iz četrtega stoletja.

Danes pa jim je prinesel nad vse veselo poročilo, in navdušenje, s katerim je Dionizij opisoval, kako so naskočili kapitoljski tempelj in vrgli malikovo podobo na tla, jih je ponovno prevzelo, da so mu pritrjevali z živahnimi klici.

Vzgojitelj pa je mislil na določeno uro, ob kateri se je treba vrniti domov ter je opozarjal, da se že mudi; na njegovo prigovarjanje je končno odprl eden izmed grobarjev vrata, ki so zaklepala dohod v katakombe, in ko sta bila Dionizij in njegov spremljevalec prižgala svoji voščeni plamenici, sta stopila v globino.

Trije otroci so ležali skupaj z ostalimi mrtveci, v navadnem sten-skem grobu nekega hodnika, čigar rjavkasta kamenina je bila pobeljena z belim apnom, kakor je tudi sicer običajno v nekaterih katakombnih ulicah. Razen glinaste svetiljke, ki je bila vdolana, kjer je bil grob za-zidan z malto, ni bilo nobenega okrasja; celo imena rajnih niso bila vdolbena v marmornato ploščo; pač pa je bilo zabitih v steno nekaj žebličev, na katere so imeli Dionizij in starši navado obešati cvetlične vence, kadar so obiskali cemetrij,⁸⁾ zlasti ob obletnici smrti malčkov.

⁸⁾ Številni grobovi celó imenitnih oseb nimajo nikakega napisa, in le ohranjene zlate niti oblačil in ostalo lepoticje pričajo o bogastvu umrlih. Često tudi ni bilo dovolj časa, da bi se dal napis na kamenu izklesati; neredko je bil napis samo z barvo narejen, ki se je nato v teku stoletij zabrisal. Na marsikaterih nagrobnikih vidimo samó kakšno krščansko pomenljivo znamenje ali simbol brez imena umrlih. Cela vrsta napisov je s kakim koničastim orodjem vértana v še svežo malto, v katero je bila pred grobno votlino pritrjena marmornata ploča ali pa ploče iz opeke. N. pr. MARCIANA IN PACE. Grobove brez napisov so skušali ostali svojci s tem pozna-menovati, da so v sveži apneni omet vtisnili različne predmete, novce, kosce stekla, školjke, pisane kamene i. p. Radi so vtaknili v apneni zamaz ob enem izmed obeh

Že od daleč je zaklical deček svojim sorojncem: „Ali že veste? Julijan je mrtev; ujeti so vsi prosti; podoba in oltar Jupitrov na Kapitolu sta razbita na tisoč koscov; zdaj je za vedno končano češčenje krivih bogov!“

V njegovem srčnem veselju mu je prišel otroški domislek, da bi vpodobil srečni dogodek na pobeljeno steno nad grobom. Če bi le imel kako koničasto orodje pri rokah! Pri tem je pogledal na žeblje; vzgojitelj je moral poskusiti, da je enega izdrl, in pri svitu voščenih plamenic, ki ju je moral držati suženj, se je Dionizij precej lotil dela. Bila je prva risba, s katero se je deček poskusil; toda po kratkem naporu se je na steni prikazala Jupitrova podoba, v eni roki je imela bliske, v drugi pa vladarsko žezlo kot kralj bogov, prav tako, kakor je bil videl kip, ko so ga razbili. Zadaj pa je vrezal v apno moža, kateri meče kamen v malikovo podobo; končno pa je na nasprotni strani stal drugi, ki je zadrnil konopec okoli sohinega vratu in z vso močjo skušal potegniti na tla malika z njegovega podstavka. Vzgojitelj je opazoval z rastočim veseljem, kako je s tem, da je deček izpraskal tenki apneni belež z rjave podlage kamenine, nastala ena podoba za drugo, padajoči kip, mož na desnici, ki se je vspel zadaj, pripravljen da vrže kamen, in mož na levi, ki vleče z vso močjo. In spet in spet se je izvil iz ust dobrega starca vzklik pritrjevanja in začudenja, kako neki more mladi gospod kaj takega izvršiti.

Na glas se je zasmel deček, ko je za korak stopil nazaj in si ogledal svojo umetnino.⁹⁾

Drugo poglavje.

Njegovo prvo delo.

Izmed papežev krščanskega starega veka ni noben imel večje skrbi za ohranitev in ozaljšanje grobov svetih mučencev v katakombah nego papež Damaz. Še dandanes beremo povsod napise in verze, ki jih je on sam sestavil in spesnil; še dandanes vidimo odkruške marmornatih stebrov in ostanke omrežja, ki je z njimi okrasil grobne kapelice mučeniških spričevancev.

Ob času, ko se pričenja naša povest, Damaz še ni bil papež, pač pa je že imel drugo najvišjo službo v sv. Cerkvi, bil je namreč arhidija-kon rimskega škofa Liberija, čigar naslednik na Petrovem stolu je imel postati v nekaj letih. Kakor pozneje, tako je bil že zdaj ves prešinjten od pobožne vneme za češčenje mučencev, in redko je minul teden, da ne bi obiskal enega ali drugega cemeterija ali počivališča, kjer je priporočil priprošnji svetih huđe nevarnosti, ki so takrat grozile sveti Cerkvi od zunaj, kakor tudi na znotraj. Celo med grobarji — fosorji — jih je bilo le malo, ki so blodišča in zapletena pota podzemeljskega Rima, raztezajoča se okoli celega mesta, poznali takó dobro kakor Damaz (Damasus).

spodnjih robov nagrobne plošče glinasto svetiljko, da so na obletnico smrti ondi dali prižgati lučko. Manjše posodice, steklene ali glinaste, vdelane prav tako zunaj ob grobu v malto, so vsebovale pač večinoma blagodišeče cvetove ali esence, deloma v počaščenje mrtvih, deloma pa tudi zato, da bi udušili vonj po trohnobi v hodnikih katakomb, kjer so bila trupla v grobovih pokopana eno nad drugim.

⁹⁾ To podobo, kakor tudi naslednje enakovrstne podobice je leta 1864 odkril De Rossi v Pamfilovem cemeteriju ob salarijski cesti ter jih naslednje leto objavil in razložil.

Pri vnemi, ki je ž njo Dionizij izdeloval svojo sliko, pri zajetju, s katerim je vzgojitelj — paedagogus — pozorno gledal, obadva nista prav nič opazila, kako se je v temini hodnika približal neki mož, ki je zdaj nagovoril dečka z očitajočim vprašanjem:

„Ali ne veš, da ne smeš v šoli čečkati na steno in klop, in kaj takega počenjaš tukaj na tem svetem kraju?!“ —

Že pri prvi besedi se je bil Dionizij prestrašen zdrznil; njegov obraz je oblila rdečica, ko je v možu, ki mu je zastavil to grajajoče in očitajoče vprašanje, spoznal častitljivega Damaza, vrhovnega dijakona svete Cerkve.

„I, saj nisem hotel stene popackati, temveč sem želel svojima bratcema v grobu narediti veselje!“ je odgovoril deček in s svojimi velikimi očmi pogledal v zadregi visokega gospoda.

„Ali meniš, da napravljaš veselje angelom v nebesih, če si nepokoren?! — No, pa naj pogledam, kaj si tukaj na steno napraskal in načrtkal. Bržkone je obujenje Lazarja, ali pa Mozes, ki je priklical z udarcem vodo iz skale, v pomenljivo znamenje milosti, katere prejemamo od Zveličarja po njegovi Cerkvi, — ali prerok Jona, ki počiva pod bučno stebliko, kar nas spominja na mir, ki ga uživajo v nebesih. — Kakó?! Ali nisi narisal nobene izmed svetih podob, s kakršnimi so sicer poslikani grobvi naših pokojnih?!“

Žadrega dečkova je rastle z vsakim trenutkom.

„Toda — toda —“, je jecjal, „to je vendár tudi — — —“

„Takó?! Ali je to tudi kaka sveta podoba? Povej mi torej, kaj predstavlja tvoje čečkanje?!“

„To je Jupiter na Kapitolu, ki so ga s kamenjem obmetavali in potegnili na tla. Le poglej, kakó oni tamkaj z velikim kamenom meri naravnost na njegovo glavo, in kako mu je ta-le zadrnil konopec okrog vratú; še en trenotek, štrbunk, pa bo ležal na tisoč koscev razdrobljen na tleh!“

„Pa zakaj neki si to-le narisal na steno?“ je povprašal Damaz z bolj prijaznim glasom, ker ga je mikala prav tako izvirna risba, kakor živa razlaga dečkova.

„Ker bo zdaj konec vsakega češčenja malikov!“ je veselo vzkliknil Dionizij. „Zdaj je preganjanja konec, dobili smo cesarja, ki nam bo spet dovolil zidati cerkve. To sem hotel sporočiti svojima bratcema, gotovo se tega veselita v nebesih z vsemi angeli vred.“

„Tebe so pač v šoli že večkrat kaznovali, ker si tudi tamkaj počekal stene in klopi.“

„O ne,“ je odvrnil dečko ognjevito; „saj je učitelj prepovedal.“

„Potem pa gotovo doma rišeš takšne možičke na svoji voščeni tabli.“

„Še nikoli ne, častitljivi oče. Sam ne vem, kako sem se tega lotil; toda... toda...“

Damazu je bil vsak trenotek deček bolj všeč.

„Kako ti je ime?“

„Ime mi je Dionizij.“

„To je sin viteza Turija Fila,“ je posegel zdaj vmes vzgojitelj, ki se je dozdej spoštljivo zadrževal, ker se je tudi zase bal, da ga zadene kak očitek.

„Prav pobožen in priden deček je; spomni se, gospod, da je na koncu šolskega leta iz tvojih rok prejel prvo darilo.“

„Pri medli razsvetljavi plamenice te nisem spoznal, moj sin. Že dve leti hodiš v patriarhijsko šolo, in tvoji plemeniti starši upajo, da boš nekoč v cerkveni službi njih tolažba in čast.“

„In to tudi hočem, častiljivi oče!“ je vzkliknil deček z živo vnemo. „Moja sladka mati, ki vse dni moli zame, in moja bratca in sestra v nebesih me bodo podpirali.“

„Toda če bi zdaj tvoji starši prišli semkaj in bi videli, kako si počekal steno tukaj ob grobu, ali te mar ne bi pograjali?“

Dionizij je za trenotek stal molče, svoje velike odprte oči je vprl na Damaza; — seveda, oče bi pač ne bil zadovoljen ž njegovo sličico.

„Prosil bom enega izmed grobarjev, da zid spet prebeli,“ je odvrnil in vzdihnil.

„Ali ne bi rajši okoli groba narisal še druge podobe, toda zares svete podobe, kakršne sicer krasijo grobove?“

Deček je vprašujoče pogledal višjega dijakona, če prevzvišeni gospod v resnici takó misli in njegove besede niso le šala.

„Ne dovolim ti samó, temveč ti rečem: z vso marljivostjo se potruji, da boš naredil podobe takó lepe, kolikor ti je le mogoče.“

„Ali smem tedaj,“ je povprašal Dionizij, in njegovo oko se je lesketalo od veselja, „postaviti Jupitru nasproti tri mladeniče v ognjeni peči?“

„Zakaj neki le-te?“

„Ti bi bili morali tudi moliti malikovo podobo, prav tako kakor je cesar Julijan terjal od nas kristjanov; in kakor jih je Gospod rešil iz plamenov, tako je osvobodil tudi zdaj Cerkev preganjanja.“

(Dalje prih.)

P. Č.:

Vseučiliški profesor — tretjerednik.

(Nadaljevanje.)

V evharistični luči in toplini.

Zivahnega Kontarda je učenje precej umirilo. Če tudi ne popolnoma upokojilo. Kakor stremi vsako mlado srce za svojimi vzori, tako je tudi Ferrinijevo nihalo med predobrim Bogom ter med študijem in — vsaj podzavestno — pomladjo življenja, ki sicer nudi cvetje, toda prikriva trnje. Odlična domača vzgoja je Kontardovo lepo dušo močno usmerila v Boga. Institut Boselli je započeto delo nadaljeval. Ali pa bo vselemu in nadarjenemu dečku vse to zadoščalo? Ob tajnih pojavih lastne narave in prečudnih mikih sveta, težko! Pa je prišel dan prvega svetega obhajila z vabečo Gospodovo besedo: „Moj sin, daj mi svoje srce!“ (Preg. 23, 26.) Kontardo se ni obotavljal. V Gospodovo roko je položil svojo plemenito dušo, ki je našla v Kristusu svoje — vse. Vzoru je ostala vedno zvesta.

Ob Kontardovem času so izvajali še staro prakso. Dvanajst let je moral otrok dopolniti, da je smel k prvemu svetemu obhajilu. Tudi v krščanskem nauku je moral biti dobro poučen. Vse prav! Le žal, da sama starost, združena s potrebnim znanjem verskih resnic, ne more vedno obvarovati mladine pred zablodami. Tudi ne ob najpozornejši pažnji staršev. Naš Kontardo je bil tako srečen. Koliko drugih pa ni! Pa bi bili, ako bi se bil v njihova mlada srca v zorni mladosti naselil najboljši prijatelj otrok. Zakaj je Pij X. tako pozno nastopil? Zakaj ga tudi

danes ne umejo vsi, ki hočejo otrokom dobro? Vsaj pravijo, da jim hočejo! Zakaj gre doraščajoča mladina mimo odloka o pogostem prejemanju Najsvetejšega?

V letu 1871. je Kontardo dovršil dvanajsto leto. Prejeti bi moral sveto obhajilo. Starši, ki so dečka res vroče ljubili, so poskrbeli, da bo prvorojenec, Gospoda kar najboljšo pripravljen prvič pozdravil v svojem malem srcu. Ves pouk za prvo sveto obhajilo so izročili materini sestri, uršulinki Benigni. Vešča je bila; zato so ji ugledni Milančani radi izročali mladino, naj jo vodi k evharističnemu Gospodu. Vzorna redovnica je bila; zato je lahko uvajala mlade duše v najlepšo božjo ljubezen.

Tudi svojega nečaka, mladega Kontarda, je sestra Benigna učila spoznavati in ljubiti evharističnega Gospoda. Ves čas štiridesetdanskega posta leta 1871. Nov svet se je odpiral nedolžni duši. Velika vprašanja: odkod sem, čemu moje življenje, kam korakam, ter točni odgovori v luči presvete Evharistije, vse to je Kontardu nujno utiralo pot do Kristusa, ki je po njem njegova duša tako hrepenela. Včasih bolj, včasih manj izrazito. Vendar pa hrepenela!

Umstveni pripravi, kjer je pa tudi srce svoj dobršen del dobilo, so veliki in velikonočni teden sledile duhovne vaje. Žive besede, ki jih je očitvidno blagoslavljal sveti Duh, so mlademu Kontardu kolikor le mogoče predočile Gospodovo ljubezen. Kdo je ne doživi, ako jo bere zapisano v jaslice? Kdo je ne občuti, ako jo zna le otipati visečo na križu? Kdo bo ob plamenih ki udarjajo iz tabernaklja ostal še hladan, ali celo mrzel? Kontardovo mehko srce se je topilo pri pogledu na prelepo, presladko in predobro Gospodovo Srce. Žalost se ga je lotila. „Tako plemenitega Gospoda sem žalil; če tudi le z malimi nerednostmi!“ Toda, veselje je v duši prevladalo. „Gospod je tako dober; zato vem, da mi je vse odpustil!“ Z Gospodom, od smrti vstalim, se je povzpela mehka, toda zopet odločna Kontardova duša do prelepega sklepa: „Predragi Jezus, celo življenje hočem le Tebe ljubiti! Prosim Te, sprejmi moje dobro voljo ter jo vedno obvaruj neokrnjeno!“ Kontardovo življenje je dokazalo, da je Gospod lepo žrtev mlade duše sprejel in mladeničevo iskreno prošnjo uslišal.

Zdi se mi, kakor da bi bili dnevi pred prvim svetim obhajilom jutranja zarja, ki je izgladila pot evharističnemu Solncu. Če je ob njeni luči in toplini Kontardova duša Gospoda vse bolj jasno spoznala in ga tudi bolj goreče vzljubila, kako se je moralo Kontardovo božje spoznanje razširiti in kako čudno visoko je morala njegova božja ljubezen vzplamteti, kakor hitro je v mladeničevo dušo, tako žejno spoznanja in ljubezni, posijalo samo evharistično Solnce!

Drugi četrtek po Veliki noči — 20. aprila — je Kontardo prvič sprejel Gospoda v svoje nedolžno srce. Srečna dušica, ki se je kakor zlat kelih, ves posejan z dijamanti in rubini, na stežaj odprla svojemu božjemu prijatelju! Vzešlo ji je Solnce, ki ji je svetilo in jo ogrevalo ves čas zemeljskega življenja. Kaj vse je mladenič v tisti presrečni uri čutil, je v poznejših letih razodel profesorju Nogari z besedo: „Ako je duša le enkrat Boga resnično občutila, se ne bo pogubila.“ Umevno, da je Kontardo Ferrini tako izrazil le svoje osebno doživetje. Presladka misel ga je spremljala od obhajilne mize, da je odslej samo last presvete Evharistije. Misel je vedno bolj prehajala v dejanje. V Gospodu je spoznal vso lepoto čednosti. V njem je pa tudi zajel moč, da se je dan prvega svetega obhajila v silnem pogonu duše povzpел na pot, ki nujno vodi v izredne čednosti. Omahnil ni nikdar. Tudi zastoja ni poznal. Poznej je spoznal Frančiška in njegovo značilno geslo: „Moj Bog in moje vse!“

Že sedaj je v življenju isto uveljavljaj. Vsi, ki so dečka poznali, so izjavljali, da je prvo sveto obhajilo povzročilo v njegovem življenju velik preokret. Za mladeniča dvanajstih let celo ogromen! Od majhnih otroških nepopolnosti, preko dijaške pridnosti in mladeniške izklesane nedolžnosti, tja v močno dejavno ljubezen do evharističnega Boga! Od prvega svetega obhajila dalje mu je evharistična luč svetila v življenje. Tudi takrat, ko je neutemeljena bojazen za hiše zastirala njen sijaj. Od onega presrečnega dne dalje mu je evharistična toplina ogrevala vse čednosti. Saj je ljubezen do Gospoda mati in oblika vseh plemenitih lastnosti.

Prvemu svetemu obhajilu so sledili dnevi ponovnega resnega študija. Vse je pa prepletala prelepa misel: Kristus — moje vse! Kontardov najvzvišenejši in najhvaležnejši vzor so obkrožale tako njegove molitve, kakor dijaške dolžnosti, pa tudi življenjske preizkušnje. Nikomur ne prizaneso; najmanj mladi duši, ki se v mladeniški odkritosrčnosti in navdušenosti vzpenja za Bogom.

Mladi Kontardo je podvojil svoje molitve. Doma in v cerkvi. Tovariši se že niso več čudili, ako so ga našli v sobi klečečega. Močno je gorela njegova ljubezen do presvete Evharistije. Bil je pri svetem obhajilu večinoma vsak dan. Tabernakelj je bil zanj magnet.

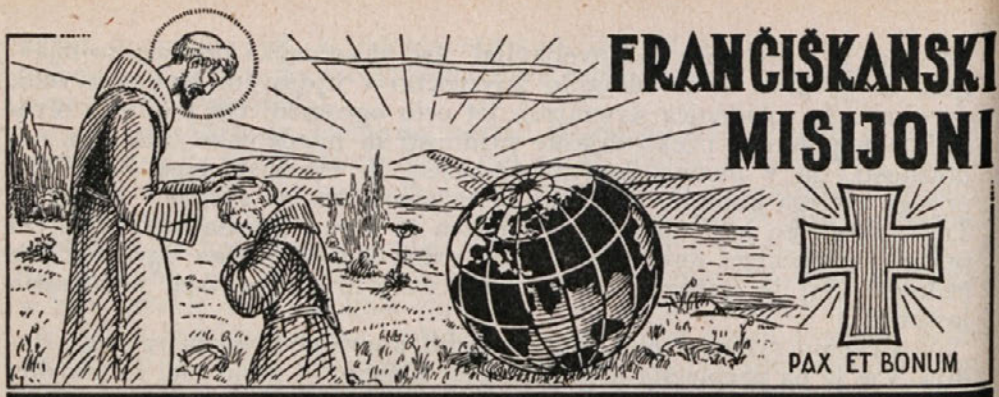
V šoli je bil isti ljubeznivi in marljivi Kontardo, kakor poprej. Njegova navzočnost je na vse kaj blagodejno vplivala. Ni čuda. Kdor živi iz Kristusa in zanj, nehote v njegovem duhu nastopa povsod. Okolica tudi začuti. Zelo je vzljubil tudi knjigo, ki nam bolj, kakor vsaka druga, odkriva božje Srce, mislim sveto pismo. Grščino je itak že študiral; zato je lahko pod vodstvom učenega duhovnika Antona Cerianija evangelije in apostolska pisma čital v izvorniku. Lotil se je tudi hebrejščine. Na podlagi le-te ga je Ceriani uvajal v čitanje knjig stare zaveze. Poprijel se je celo sirščine, kakor tudi osnovnih pojmov sanskrita.

Kontardova ljubezen do svete čistosti je bila že prej silno močna. Odkar je pa mlada duša sprejela Njega, ki je sama nedolžnost, se je Kontardijeva lilija v evharistični luči in toplini še vse bolj mirno razcvitala. Gospod sam jo je varoval. Odražala se je v njegovem zelo plemenitem nastopu, ki je nehote izzval nemajhno spoštovanje celega instituta.

Toda Kontardo je moral tudi skozi preizkušnje. V visokem poletu za čednostjo ga je sunkovito zaustavila težka misel, da je vse, kar le stori, greh. Mladenič je veliko trpel. Kdor ga je opazoval, je lahko videl, kako se mu bolešno krčijo in zopet širijo mišice na obrazu. Ako se je čutil bolj samega, se je kaj pogosto prekriževal. Vse je značilo, da trpi težke preizkušnje. Njemu samemu se je zdelo, da se mu je zaprlo božje oko. Prav tako, kakor da bi ugasnila evharistična luč in zamrznila Gospodova ljubezen. Tudi v tej hudi vihri zakramentov ni opustil. Nasprotno! Še bolj pogosto, kakor poprej, ste ga lahko videli klečati pred svojim spovednikom in moliti pred tabernakljem. Polagoma je nevihta le prešla. V pokorščini do svojega spovednika se je umiril. Zopet se mu je odprlo nebo. Gospod ga je pogledal tako ljubeznivo, kakor zna samo neskončna Dobrota, ki z nami najboljše namerava. Tudi v težkih urah! In takrat še celo! Le, da vsega tega ne moremo vedno takoj doumeti.

Kontardova lepa duša, le solnči se dalje v evharistični luči in toplini! Saj ti bo treba svetlobe in gorkote za življenje, ki se ti bo vedno bolj odpiralo. Srečen Kontardo, ki je s polnim periščem zajemal iz življenja našega življenja!

(Dalje prih.)

P. — o.

P. Baptist Turk, apostolski misijonar na Kitajskem.

Vsi naročniki „Cvetja“ bodo z radostjo pozdravili sporočilo generalne kurije frančiškanskega reda v Rimu, ki se glasi: „Z velikim veseljem sporočamo, da nas je prevzvišen gosp. E. Massi obvestil, da je P. Peter-Baptist Turk rešen iz ujetništva in se je vrnil v vikarijat Hankow“. — Bogu je dopadlo, da je v svoji neskončni dobroti in previdnosti ohranil pri življenju ljubljenega in gorečega misijonarja ter ga vrnil svojim sobratom, s katerimi se bo v tako hudo prizadeti deželi zopet posvetil misijonskemu delu v čast božjo in zveličanje duš. — Kako se mu je v ujetništvu godilo in kaj je doživel, naj sam pripoveduje. Provincijalatu v Ljubljani je poslal iz ujetništva pismo, ki bo vse prijatelje misijonov gotovo zanimalo. Datirano je z dne 6. novembra 1931.

Kaj piše P. Baptist Turk?

Hvala Bogu, h koncu srečno poteka trideseto leto, odkar sem s pomočjo svete božje milosti in po dobroti naše slavne provincije dospel kot apostolski misijonar v te predrage kitajske misijone. Dne 4. decembra 1901. sem se namreč poslovil od svojih dragih sobratov v Ljubljani in sem dne 18. januarja 1902. srečno dospel v meni odločeni misijon v pokrajino Hupe v mesto Hankow.

Vsa ta trideseta, hitro pretečena leta mojega misijonskega delovanja ste mi iz drage provincije vedno izkazovali velikodušno dejansko sočutje za moje in za naše kitajske misijone ter mi s priporočili v „Cvetju“, ali pri nedeljskih pridigah in drugih priložnostih pomagali najti blage dobrotnike, ki so mi pomagali z milodari in s svojimi molitvami za potrebne milosti in božji blagoslov. Ob tej misijonski tridesetletnici vsem sobratom in dobrotnikom še posebej in iz srca izrekam svojo dolžno zahvalo — morda zadnjikrat — in kličem: Bog naj obilno povrne vse dobrote in naj moje sorojake še naprej ohrani naklonjene obširnimi kitajskim misijonom!

Kaj se je z menoj zgodilo, ste že izvedeli po P. Aleksiju Benigar. Kakšno škodo je napravila letošnja povodenj našim misijonom, o tem sem že pisal v dveh pismih. Upam, da ste oboje že prejeli. Od valov in tramov drugih uničenih hiš je bila po večkratnem hudem severnem viharju porušena tudi moja, sicer trdna in močna misijonska hiša, ki je

imela štiri sobice in obednico. Porušena do tal je bila tudi moja druga nekoliko manjša hiša, združena s prvo po hodniku. Ta hišica je imela tri sobice za misijonske pomočnike in malo kuhinjo. Rešil sem sicer nekaj stvari, a pohištvo je bilo popolnoma uničeno.

Povodenj je popolnoma razdejala pogansko sirotišnico, kjer je bilo nad 400 moških in okrog 100 ženskih ubožcev. Z dolžnim sočutjem sem tri leta tukajšnjega mojega misijonskega delovanja zahajal med nje ter sem s pomočjo sester tretjerednic in sester Kanosijank in enim vernikom zdravnikom med temi reveži, zlasti med smrtno obolelimi, pridobil okrog 600 za sv. vero in sv. krst ter jih pripravil na srečno smrt. Ko se je grozna povodenj, semkaj približala, sem te siromake obiskal v skrbi, če bo njihovo pogansko predstojništvo še o pravem času poskrbelo za rešitev teh svojih ljudi. Vsi zbegani so se mi pritoževali, da biva njihov glavni predstojnik navadno pri svoji družini, zaradi tega ne vedo, kako se bodo rešili pred pretečo nevarnostjo. Slednjič je le prišla pomoč mestnega rešilnega društva, ki je bolne dalo prenesti na nepoplavljene kraje. Čez nekaj dni so se morali tudi od tam preseliti, ker je visoka povodenj zasegla vso okolico. Računa se, da je v mestu Hankow in Wu-chang utonilo okoli 3000 oseb.

Povodenj je grozovito pustošila. V obširnem predmestju je bilo na tisoče hiš popolnoma porušenih, mnogo zelo poškodovanih. Male slamate bajtice so skoraj vse izginile. Tako so bili na vse strani razkropljeni tudi moji siromašni verniki, ki so imeli večnoma le majhne, skromne bajtice ter se preživljali z obdelovanjem, v najem vzetega zemljišča. Naselili so se po oddaljenih nepoplavljenih hribih, ali pa so se zatekli, v kolikor je bilo mogoče, v naša misijonska zavetišča, ki so pa vsa prenapolnjena. Pred povodnjo je bil deloma rešen tovarniški oddelek v mojem misijonskem predmestju Švej-can ali Cun-kvan imenovanem. Ko so izvedeli za nevarnost so povišali nasipe in tako preprečili katastrofo. Tako se je tam po nasipih in po nepoplavljenih hišah nabrala ogromna množica ljudstva. Večinoma so si postavili šotore. Mestno dobrodelno podporno društvo je večkrat delilo kruh in riž, naše sestre tretjerednice pa so med nje večkrat prihajale z raznimi potrebnimi zdravili ter smrtno bolne malčke skrivoma krstile. Za odrasle sem po možnosti skrbel jaz, a sem jih za sv. krst pridobil le par.

Ponovni vihar z dežjem je to ubogo ljudstvo, naseljeno po slabih bivališčih, hudo premočil ter jim razbil še to borno stanovanje — šotore. Vse te neprilike, združene s slabo in nezadostno hrano, so povzročile razne bolezni, ki so neusmiljeno kosile zlasti med tistimi, ki so prebivali na hribu He-san pri mestu Han-yang. Začetkom septembra se je med njimi začela javljati tudi kolera, kar je povzročilo še večjo zmedo. Naše misijonsko predstojništvo je v zvezi z mestno zdravniško upravo začelo prebivalstvo cepiti proti koleri. Kot vsi drugi naši misijonarji in misijonski uslužbenci sem si tudi jaz dal na povelje svojih predstojnikov dvakrat vcepiti zdravilo proti koleri. (Dalje prih.)

Spomini iz misijonskega življenja.

Botsman Fric ni bil neumen mož. Če ni bil vprašan ni nikoli besedice zinil; govoril pa je dobro nemško, angleško in italijansko.

„Fric, kako je to, da govorite tudi italijansko?“ sem ga nekoč vprašal.

„G. pater, stvar je taka-le. Jaz sem že od mladih nog na angleških ladjah, ker pri Angležih služiti je najboljšo. Se razume, da je na njih ladjah poglavitni jezik angleški, če tudi na celi ladji navadno ni nobenega pravega Angleža, kakor kapitana. Mašinsti in boljši uslužbenci so Nemci, kurjači in preprosti mornarji pa so večinoma Italijani in prav pogostokrat tudi Hrvatje iz Dalmacije. S temi ljudmi pa je treba govoriti italijansko.“

Naš Fric je bil v Verdali pri Angležih prav dobro zapisan, ker je bil popolnoma angleškega duha in tega tudi ni nič skrival.

„Kaj hočete, mi je nekoč rekel, jaz sem vedno jedel angleški kruh in ga bom jedel tudi po vojski. Pri Angležih se dela po pameti, obenem pa dobro jê in primerno pije. Pri Nemcih pa je ravno narobe, dela se brez pameti, kakor črna živina, na jed in na pijačo pa se le malo misli. Pri Angležih je prva stvar želodec, druga pa delo. Pri Nemcih je pa prva stvar delo, zadnja pa želodec; zato pa se ta dva ne moreta razumeti, in zato je med njima vojska.“

Tako je modroval naš Fric, ki je veliko bolj držal z želodcem, kakor pa z delom, veliko bolj z Angležem kakor pa z Nemcem.

Kako je bilo torej z našo hrano v ujetništvu?

Tukaj pa je že potrebno, da vso stvar natanjko povemo, ker hrana je pač najpoglavitejša stvar v ujetništvu.

Za hrano ujetnikov je v raznih deželah prav različno urejeno. Na Turškem na primer še pred 30 leti oblasti za hrano jetnikov niso prav nič skrbele. V Carigradu, v bivšem glavnem mestu cesarstva, so ob mojem času domači starši, sorodniki in prijatelji vsak dan posebej jetnikom nosili hrano v ječo. Če njihovi ljudje niso skrbeli za hrano jetnika, je ta v ječi za lakoto umrl. S smrtjo jetnika je bilo preiskave konec in nobene sodbe ni bilo potreba več. Z ozirom na to starodavno navado v vshodnih deželah je naš Gospod v sv. evangeliju priporočil svojim učencem jetnike obiskovati (Mat. 25., 36.). V ječi sem bil in ste prišli k meni in ker sem bil lačen, ste mi dali jesti. Kako je dandanes z ujetniki na Turškem, ne vem; Veliko boljše gotovo ne bo. Ko so bili Turki l. 1922. premagali Grke, ujetnikov sploh niso zapirali, temveč so ujete Grke in Armence kratkomalo poklali in sicer kar vse, vojake in nevojake, moške, ženske in otroke in grško-turške vojske je bilo takoj konec.

Drugod je stvar z ujetniki drugačna. Jetnike obiskovati in jim jesti nositi navadno ni dovoljeno, temveč oblasti same dajejo hrano jetnikom. Pri nas na Mali nam je ujetniška oblast dajala kruha, čaja in mesa in za prikuho posušenega graha brez vsake zabele; kuhati pa smo si morali sami.

Kako in kedaj so nam kuharji postregli?

Okrog 7. ure so nam zavreli čaja in narezali kruha. Čaja smo dobili tudi popoldne okrog 5. ure, toda brez kruha. Čaja si je vzel vsakdo, kolikor si ga je hotel. To je bilo tudi potrebno, ker pitne vode ni bilo. Čez nekaj tednov so bili postavili v enem kotu dvorišča dve veliki posodi z pitno vodo. Da pa smo jo mogli piti brez nevarnosti, so jo sterilizirali, t. j. djali so vanjo neke tekočine, ki je zamorila v vodi vsako živo stvar. Od te tekočine pa je voda dobila neprijeten okus. Večina ujetnikov je v to vodo devala, kadar je bilo dovolj denarja, viskija-žganja. Potem je ta voda imela prav prijeten okus, zlasti še če je bilo v njej precej žganja.

Kosilo je bilo okrog poldne. Dobili smo košček mesa in posušenega kuhanega graha. Mesto graha smo kasneje večkrat dobili riža.

Živež so nam vsaki dan posebej vozili v vojašnico in sicer hlebček kruha za štiri osebe, mesa in graha pa na vago, kolikor je bilo tisti dan mož v taborišču.

Kruh je bil ves čas ujetništva popolnoma bel in zelo dober. To je bil res vsakdanji kruh, vsakdanji glavni živež, vse drugo ni bilo nič prida. Meso je bilo ovčje, zelo mastno in je prihajalo v tabor zmrznjeno. Barve je bilo črne in ni imelo dobrega okusa. Ujetniki so trdili, da je bilo avstralsko in iz trdnjavske zaloge in že več let staro. Zmrznjeno je bilo tako hudo, da se še v vreli vodi dolgo časa ni hotelo omehčati. Tudi grah je bil iz trdnjavske zaloge in zelo star. Med suhim starim grahom so našli kuverte s poštnim pečatom iz l. 1902. Kuverte so bile torej brez vsakega dvoma 12 let stare in grah, v katerem so bile kuverte ni bil gotovo nič mlajši. Da se je dal skuhati, so devali sode v vodo, v kateri se je grah kuhal. In ko je bil kuhan, je na njem plavalo toliko črvov, kakor smetane na topljenem mleku.

Približno pol leta smo jedli samo trdnjavsko meso in stari grah brez vsake spremembe. Kasneje smo dobili tu pa tam riž namesto graha, ki je bil tudi iz trdnjavske zaloge. Včasih pa, kadar uprava ni imela pri rokah zmrznjenega mesa, so nam dali mesa v konzervah in sicer eno konzervo za dve ali tri osebe. To meso pa je bilo za nas ujetnike v resnici okusno.

To je bil živež, ki nam ga je dajala jetniška uprava. V začetku ujetništva, kaka dva tedna, smo dobivali zjutraj k čaju mleka in surovega masla, kasneje pa mesto tega košček sira, zatem marmelade ali pa zakuhanega sadja v konzervah. Počasi je vse to izostalo, ostal nam je edino še čaj brez sladkorja, brez mleka in brez vsakega dodatka.

Prav enaka sprememba se je zgodila tudi opoldne z mesom in grahom. V začetku so bili naši lonci do vrha polni mesa in graha, vsega še snesti ni bilo mogoče. Toda meso v loncih se je od dne do dne krčilo in grah se je od tedna do tedna sušil; nazadnje je v lončku ostalo mesa in graha komaj za polovico. Najhujše pa je bilo to, da tudi kruh ni obdržal svoje prvotne velikosti. Prve tedne se je lepi, beli kruh valjal povsod po Verdali, da je bilo kar greh gledati, kako so vsakdanji kruh, božji dar, metali na cesto. Kasneje pa smo s skrbjo gledali, kdaj bo kantina imela na prodaj kruh, kar pa je bilo prav redko kedaj. Če je ujetnik pojedel zjutraj svoj košček kruha, kar je bilo po navadi, tedaj čez dan ni videl kruha več.

Ker je skupna miza sčasoma dajala res premalo hrane, je bilo treba gledati, da si je ujetnik kak grizljaj kupil v kantini.

V kantini je bilo prve čase dobiti veliko stvari, kakor prekajeno meso, slanino (špeh), čisto mast, margarino (rastlinsko mast), surovo maslo, jajca, razne konzerve mesa in rib, kondenzirano švicarsko mleko, kruh, keks (kake) t. j. pocukrani kolački iz črne moke, čokolado in razne marmelade. Poleti je bilo dobiti tudi južno sadje, fige, marelice, grozdje, granatna jaboka, orehe in mandeljne. Kadar je pošta ujetnikom prinesla nekoliko več denarja je bilo dobiti tudi viskija in včasih celo angleškega piva.

Sčasoma pa se je dobilo v kantini prav malo stvari; nekaj živil pa se je vedno dobilo, t. j. kekse, sardele v konzervah, čokolado in nekatere marmelade. Pokupili pa smo vse, karkoli je prinesla kantina. Po ceni ni nihče vprašal.

Cene v kantini niso bile vedno enake, temveč so se neprenehoma menjavale. Če je pošta prinesla veliko denarja, so bile cene visoke, če pa je pošta prinesla le malo denarja, pa so bile cene v kantini nizke. Če je kak ujetnik pisal na svoje ljudi po denar, taka pisma je ujetniška uprava brezplačno na pošti priporočila, če je ujetnik le željo izrazil, ker kar je prišlo po pošti, je šlo vse brez izjeme v angleško kantino.

Bila sta torej dva vira prehrane: Ujetniška uprava in pa kantina.

Ko bi bili nam Angleži takoj v začetku dajali tako malo hrane, kakor smo jo imeli kasneje, bi bili vsi ujetniki opešali in zboleli. Treba je bilo nas, t. j. naše želodce počasi navaditi na pičlo hrano in sicer na najmanjšo mero, ki je sploh mogoča. Za koliko je bilo mogoče ujetnikom priščipniti hrano in v katerem času je bilo to doseči mogoče, to je kazala Angležem tehtnica, vaga.

Drugi dan, ko sem prišel v Verdalo, me je eden izmed ujetnikov vprašal:

„G. pater, ali ste se že dali stehtati in izmeriti?“

„Jaz nisem vedel, da se moramo dati stehtati in izmeriti,“ sem mu odgovoril.

Šel sem torej na tehtnico, ki je bila na dvorišču. Stehtal in zmeril me je eden izmed ujetnikov, kateremu so bili Angleži to službo prepustili. Težo in mero je vpisal v knjigo, ki je bila od komandanta. Čez nekaj mesecev kasneje so nas tudi fotografirali.

Pazili pa niso prav nič, ali so se dali tehtati vsi ali ne, še manj pa so skrbeli, če so vsi šli pod mero ali ne. Pri fotografiranju pa je bilo ravno drugače; tam ni smelo manjkati prav nobenega.

Tehtali so nas mesec za mesecem, fotografirali so nas vsega skupaj dvakrat, merili pa samo enkrat. Naju dva redovnika so tehtali eno leto prav redno vsaki mesec, kasneje pa še vsako leto ne.

Pri večini ujetnikov je teža padala prav redno vsaki mesec za eno kilo; tako tudi pri naju dveh. Jaz, ko sem bil prišel na Malto, sem imel 78 kg; ko sem imel najnižjo težo, sem imel 63 kg. Kasneje pa sem se bil pri tej pičli hrani zopet zredil za tri kile.

Kakšen namen so imeli Angleži pri tem, da so nas tehtali, se lahko spozna. Vedeti so namreč hoteli, ali imajo ujetniki dovolj hrane ali ne in ali morda ne pešajo prehitro.

Da so to vedeli, ni bilo treba tehtati vseh ujetnikov, tudi ne prav vsaki mesec. Zadostovalo je, da so tehtali le nekaj ujetnikov in sicer takih, o katerih so mislili, da živijo redno, v kolikor se je v ujetništvu redno živeti moglo. In po teh ujetnikih so sklepali na stanje vseh drugih ujetnikov v taborišču.

Da so nas bili postavili tudi pod mero, je bil samo pesek v oči, da bi mi ne bili takoj spoznali, za kaj gre. Fotografirali pa so nas bili za vsak slučaj, če bi bil kedo izmed nas poskusil pobegniti, da bi ga bili lažje iskali. Da bi kedo z Malte, ki je sredi morja, pobegniti mogel, to so imeli Angleži za nemogoče, pa so se bili vendarle zmotili, kakor homo kasneje slišali.

Za skupno kuhinjo so torej dajali živež Angleži, v kantini pa smo kupovali sami. Če pa je komu zmanjkalo denarja, to se pravi, če mu pošta ni več denarja prinesla, ta v Verdali ni mogel več živeti in Angleži so ga nemudoma prestavili v drugo taborišče. Tam pa so ujetniki dobivali dvakrat na dan jesti, toda tam kantine ni bilo, ker je tudi ni bilo potreba, ker tam ujetniki niso imeli denarja, da bi si bili živež kupovali.

Tehtnica in pošta ste bili za ujetniško upravo termometer, ki je natanko kazal stanje ujetnikov na Malti.

Torej, ali so nam Angleži na Malti dajali zadosti jesti? Odgovoriti moram, kakor za ujetnike so nam dajali zadosti. Ali nismo v ujetništvu stradali? Stradali nismo. Ali pa smo bili kedaj siti? Nikoli ne.

Ni verjetno, s kako malo mero živeža more človek živeti. Naša hrana je bila v jutru malo kruha, opoldne košček mesa, ki je bil komaj za dva suha človeška prsta debel, malo graha ali pa malo riža, ali pa dva mala krompirja. Ko bi bil človek najrajše jedel, je bila skledica prazna.

Sv. Jeronim pripoveduje, da je v njegovem času živel puščavnik, ki je vžival samo pet fig na dan. In v življenju sv. Pavla Puščavnika se bere, da mu je krokar prinašal pol hlebčka kruha na dan. Po mojih mislih bi bilo pet fig na dan za me premalo na Malti, s pol hlebčkom kruha bi pa bil bolj zadovoljen, kakor pa z našo hrano v Verdali, kjer smo dobivali samo četrť hlebčka, ki je bil glavni živež v ujetništvu.

Da je bilo s tako pičlo hrano sploh mogoče živeti, je bil vzrok, ker je podnebje na Malti zelo toplo, suho in zdravo, ker nismo imeli popolnoma nobenega dela, ne telesnega, ne duševnega, in ker smo ležali, spali in počivali, kolikor se je komu ljubilo.

Ali pa nam je ta pičla hrana škodovala? Splošno gotovo ne.

„Poprej sem težko hodil, je rekel eden izmed ujetnikov, zdaj pa imam tako lahke noge, kakor srna. Postal sem vitek kakor takrat ko sem vojake služil.“

„Imel sem naduho in toliko sape, je pristavil hudomušen kapitan, da še pol ure nisem mogel peš hoditi. Zdaj pa ni več ne naduhe, ne trebuha in ne sape. Čutim se zopet lahkega in mladega. Pol leta ujetništva mojemu obilnemu telesu prav nič ni škodovalo, na to pa sem si moral najpoprej popraviti hlače, nato skrčiti telovnik in suknjo, na zadnje pa kupiti nove ovratnike, ker vsi so bili veliko preveliki. Zdaj pa se mi zdi, da je celo moj klobuk prevelik, ker pleše mi na glavi, kakor da bi ne bil moj. V resnici se bojim, da bo moja žena rekla kadar me bo videla: To ni moj mož. Moj mož je bil okrogel in rejen, ta pa ima samo kosti in je bolj smrti kakor pa človeku podoben.“

„Pred vojsko mi ni nobena jed dišala, se je odrezal drugi. Za prebavo sem jemal razne kapljice in jedel različne krogeljice. Zdaj pa bi prebavil kamne, kakor gad in bi jedel travo, kakor vol.“

„Pred par leti me je vsa obleka tiščala, vse je bilo preozko, se je norčeval neki mašinst. Zdaj pa imam kože kar za dva človeka, mesa pa še za enega ne.“

Kako pa je bilo z menoj, ki vam pišem te spomine?

Tudi jaz sem se pri tej puščavniški hrani precej dobro počutil. Po svojih stariših sem podedoval dve slabosti; po očetu slab želodec, po materi pa malo srčno napako. Za želodec sem se zdravil več let, na zadnje pa mi je rekel zdravnik: Za to bolezen ni nobenega zdravila. Tudi jaz imam z želodcem ravno iste težave, kakor Vi. Pa s to boleznijo se lahko učaka visoka starost. Toda moj zdravnik se je zelo zmotil. Čez par let se je dal v Gradcu operirati na želodcu in je pri tem umrl. Jaz pa sem bil v tem času prišel v Carigrad, kjer smo imeli približno tako hrano, kakor puščavniki prva stoletja in glejte, moj želodec je bil boljši. Čez nekaj let sem prišel v domovino, kjer hrana ni bila več puščavniška in moj želodec se je zopet bridko pritoževal. Prišel sem na Malto in moj želodec je bil zdrav tako, da nisem nič več vedel zanj, razun takrat, kadar sem bil lačen.

Bogoslužje v družini.

Velikonočna doba.

Zadnjo nedeljo po prazniku sv. Treh Kraljev se konča božična doba in prične velikonočni čas. Glavni praznik našega odrešenja, središče bogoslužja je Velika noč. Na velikonočni praznik nas sv. Cerkev pripravlja z dvojno dobo: oddaljeno ali predpostno, in bližnjo ali postno. Predpostna doba obsega čas od prve predpostne do prve postne nedelje. V predpostnem času so ob nedeljah mašna oblačila vijoličaste barve, „Gloria“ se pri sv. maši ne moli, tudi „Aleluja“ izpade.

Predpostni čas.

Čas po božični dobi do velikonočnega praznika je bil čas priprave katehumenov, ki so na praznik Gospodovega vstajenja prejeli zakramente odrešenja: sv. krst, sv. birmo in sv. obhajilo. Četudi se dandanes deli zakrament sv. krsta skozi celo leto, je vendar sv. Cerkev ohranila to dolgo dobo priprave in sicer ohranila zato, da bi mi svoj lastni krst duhovno zopet doživeli. Kristjan, ki hoče živeti s Cerkvijo, bo predpostni čas, ki ga preživlja svet v blazni razposajenosti, porabil tako, da bo prepojil svoje dnevno življenje z resnimi mislimi.

V predpostnem času se moramo polagoma odtrgati od zemeljskega veselja. Saj vsebuje to veselje kal smrti. Pustna razveseljevanja današnjega krščanskega človeštva so bolj poganska kot krščanska, pogostokrat nedostojna in razbrzdana. Še celo socialistični list „Rheinische Zeitung“ je zapisal dne 21. februarja 1928. sledeče značilne besede: „Spoštovani kristjani vseh verstev: Recimo, da ni bil deviški in čisti evangelij Odrešenika nikdar oznanjevan in razlagan na tej zemlji, da Gospod ni umrl na Golgati in da njegova pridiga ni odmevala dvatisoč let po cerkvah krščanskega sveta; recimo, da darujejo po naših krajih ljudje na oltarjih Venere in Apolona. Ali mislite, predragi krščanski ljudje, da bi bili plesi teh dni lahko še bolj divji, kakor so? Bolj lični, lepši mogoče — bolj blazni težko! — Ali ne vidite, kako ogromno je število brezposelnih, ki se ne manjša, ampak vedno bolj več? Ali ni na tisoče bolnih? Ali ne kosi smrt danes in jutri povsod, medtem ko prodira petje pustne noči v sobe umirajočih? Ali ne nosi tudi dandanes duhovnik Najsvetejšega k umirajočim in se njegov pobožni zvonček meša s kraguljčki na čepicah pustnih mask? Ali ne stradajo tudi v teh dnevih nešteti otroci, ko drugi mečejo denar skozi okno? Zblazneli svet, zblaznelo mesto, zblaznela vas, a najbolj blazno je dejstvo, da se vsi ti ljudje imajo za kristjane!“ — Resne besede in primerne za naš čas! Zato misli na uboge in na vse, ki se nahajajo v bedi! Misli na neskončno svetega in vsevednega Boga! Tudi v pustnem času veljajo njegove zapovedi, tudi šesta: „Ne prešustvuj! Ne bodi nečist!“

„Skrbno torej glejte, kako bi hodili, ne kakor brez modrosti, ampak kakor modri: odkupujte čas, zakaj dnevi so hudi. Zato ne bodite nespametni, ampak umevajte, kaj je volja Gospodova. In ne opivajte se z vinom, v čemer je razbrzdanost, marveč se napolnajte z Duhom: govorite med seboj s psalmi in slavospevi in duhovnimi pesmimi, pojte Gospodu in ga slavite v svojih srcih“. (Efež. 5, 15 nsl.)

„Zdržujte se mesenega poželjenja, ki se vojskuje zoper dušo. Lepo živite med neverniki, da bodo... zaradi dobrih del, ki jih bodo videli, v dan obiskanja začeli Boga slaviti!“ (1. Petr. 2, 11 nsl.)

Vravnajmo si življenje po teh besedah prvakov apostolov sv. Petra in Pavla!

Postni čas.

V središču postnega časa stoji križ.

V nekem toskanskem samostanu se nahaja čudovito pretresljiva slika. Prav tako velika, kakor grozna pokriva celo steno. Križ se dviga proti nebu. Zasenčuje nebo in zemljo, zdi se, da napolnjuje ves svetovni prostor. Jeruzalem, starodavno vlemesto postane pred očmi opazovavca majhno in vedno manjše. Množice ljudstva, ki so se privalile iz mesta in se zbrale v radovednosti okrog križa se zde, kakor da se potapljajo pod velikanskim križem. In križ raste! Vedno višje in višje! Križ, ki na njem visi razmesarjeno človeško telo! Križ, ki je na njem v trojnem jeziku napisano ime Gospoda našega Jezusa Kristusa! Križ, na čigar straneh visita še dva druga križa! Moža, ki sta pribita na njih otrpneti v svojih zločinskih obrazih. In vsa drevesa krog in krog ovene. Oblaki se ustavijo. Vsi temni in črni so se zbrali okoli glave Križanega. In kjer prestane tema oblakov, zre na nas nebo v zeleno-rumeni, strupeni barvi. In zastanejo množice zdolaj, ob vznožju križa. Samo eno še živi in se giblje: temna kri, ki nepretrgano vre iz ran Moža — na zemljo se izliva: zdi se, da teče vedno — neprenehoma in neprenehoma do konca — vseh dni.

Kaj nam hoče ta slika povedati? Križ, ki v svoji nenaravni velikosti ruši vse perspektive in somernost prostora, zasenčuje vesoljni svet, zasenčuje s svojimi temnimi oblaki, ki ga razgrinjajo. Povedati nam hoče, da teži vesoljno zemljo res prekletstvo, celo morje groznega trpljenja. Povedati nam hoče, da je vsega tega kriv greh. Greh, zavoljo katerega je bil križan Kristus, Gospod naš in naš Odrešenik.

Ta misel nam kaže nalogo, ki jo moramo v postnem času dovršiti: zadostiti za greh in si izprositi milosti, da ne pademo več.

Postni čas se odpira pred nami — velik in pomenljiv za vse, ki ljubijo zveličanje svoje duše: čas notranjega prenovljenja, pomlad duše, ki vse prerodi, da zacveto v njej kreposti in dobra dela. Je to čas milosti, so to dnevi našega upanja.

Pred našimi očmi stoji veliki Spokornik puščave. Najsvetejši in Najčistejši, nedolžno Jagnje božje štirideset dni in štirideset noči na strogem potu pokore — prizor, ki se na njega ozirajo angeli, polni strmenja, prizor, ki na njega gledajo ljudje, polni občudovanja. Kako pretresljiva pridiga, ki jo je pisal Odrešenik štirideset dni in štirideset noči v pesek puščave! Kakšna pridiga je ta pridiga dejanja, pridiga dobrega zgleda, ki bi nas morala docela prevzeti.

Življenju družine mora biti vtisnjen pečat svetosti postnega časa. Še bolj kot v adventu molijo člani družine, delajo in žrtvujejo. Med postnim časom ne prireja in se ne udeležuje krščanska družina nobenih hrupnih zabav. Vsaj enkrat v tednu, navadno v petek, bere družinski oče ali družinska mati iz primerne knjige poglavje o trpljenju in smrti Gospoda našega Jezusa Kristusa. Kjer so postne pridige, se jih vsi člani družine udeleže, da se prepoje z duhom spokornosti.

V postnem času moramo pomnožiti dela zatajevanja. Saj je zatajevanje samega sebe najboljše sredstvo, da zadostimo za svoje grehe in najdemo pri Bogu milost. Milost pa je najdražji zaklad. Iz poželenja se je rodil greh. Z nepokorščino do postne postave je prinesel prvi Adam človeštvu velikansko gorje, ki v njem zdihujejo narodi zemlje. S strogo odpovedjo je začel drugi Adam veliko delo odrešenja in sprave z Bogom. Z zatajevanjem moramo začeti tudi mi delo svoje sprave z Bogom. Zakaj še vedno je razbrzdana in neukročena poželjivost mati večine grehov. Zdržnost in samozataja nastavi sekiro na korenino greha. V knjigi Modrosti (11, 17.) je pisano: „S čemur kdo greši, s tem je tudi pokorjen“. Grešili smo vsi. Greh pa zahteva zadoščenje. Če ne bomo sami zadostili, si bo zadoščenje poiskal Bog sam.

S tem, da premagujemo greh in trgamo iz srca njegove korenine, krepimo v sebi pravo krščansko življenje, ki je temelj vse naše sreče in našega veselja. Lepo in globokoumno izraža sv. Cerkev to misel v postnem slavospevu: „Res se spodobi in je pravično, primerno in zveličavno, da se ti vedno in povsod zahvaljujemo, sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog, ki s telesnim postom zatiraš napake, dvigaš duha in daješ krepost in plačilo“.

Vsled bolezní, slabosti, napornega dela, časovnih in življenjskih razmer si mogoče oproščen postne postave. Ako si glede tega v dvomu, se pogovori s svojim spovednikom. Saj je Cerkev vedno dalekovišna, obzirna mati — toda od enega ne more biti noben kristjan oproščen — od duha samozatajevanja, ki nas mora spremljati skozi celo življenje.

Porabimo postni čas v pravem duhu in sveti gorečnosti, zbirajmo si zaklade za nebo! „Kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje srce!“ Naj bodo v tem času naša srca v Bogu! Mislimo večkrat na svojo večno domovino! Dvigajmo svoj pogled v tihi zbranosti, v zbrani pobožnosti, v pobožnem premišljevanju, branju, v molitvi in opravljanju dobrih del! Storimo nekaj več za svojo dušo, na katero tako radi in tolikokrat pozabimo, da nam bo postni čas res čas milosti.

P. KRIZOSTOM:

Kristusov vitez.

Frančiškovo najiskrenejše hrepenenje je bilo postati vitez. Dobro je vedel, da ne more priti do te časti drugače, kakor če se pokaže v vojski pravega junaka. Prilika se mu je ponudila prav kmalu. Ko je bil Frančišek 21 let star, je izbruhnila vojska med mestoma Asiz in Perudža. Razume se, da se je Frančišek udeležil te vojske z veliko vnemo. Oblekel se je v vojaško obleko, zajahal iskrega konjiča ter odjezdil v boj. Asižani pa so imeli tokrat smolo; bili so premagani in Frančišek je bil celo ujet.

V ječi se je pokazal serafinski mladenič pravega viteza trpečih. Tu je začel apostolat veselja, ki je glavni znak vsega njegovega življenja. Tolažiti žalostne mu je bila prava sladkost. Tovariši, ki so bili vsi pobiti in žalostni, so se ob Frančiškovih šalah popolnoma razvedrili. Njih obup je znal Frančišek prevreči v veliko veselje.

Célo leto je bil v ječi. Nato se je vrnil domov in je hudo zbolel. Toda niti ječa, niti bolezen nista mogli zadušiti v Frančišku hrepenenja po viteštvu. Komaj je Frančišek za silo ozdravel, je zopet izbruhnila

vojska. Bojaželjni mladenič se je seveda takoj javil, da gre v boj. Njegova duša je sanjala o zmagi, o junaških činih, zlasti pa o viteški časti, ki naj bi si jo s hrabrostjo priboril.

Tedaj pa je imel Frančišek sanje, ki so povsem preokrenile njegovo življenje. Videl je sijajno palačo, polno viteškega orožja. Skrivnosten glas mu je povedal, da je vse to pripravljeno zanj in za njegove tovariše. Te sanje so ga spodbodle, da se je podvihal z odhodom v vojsko.

Tedaj pa je imel Frančišek sanje...

Toda vse se je zaokrenilo. Že v začetku svoje poti, to je v Spoletu, je popadla Frančiška mrzlica in ni mogel naprej. Nepopisno žalostni so bili tisti dnevi za bojaželjnega vojaka, ki je ležal priklenjen na posteljo in se ni mogel ganiti, medtem, ko so njegovi mlajši in slabejši tovariši hiteli proti bitki in zmagi. Kdo more prešteti, kolikokrat je planil ubogi mladenič v neznosni vročici kvišku, hoteč zbežati v boj in kolikokrat se je zopet ves izčrpan zgrudil jokaje na ležišče.

Tedaj pa je zaslišal nekega jutra tajinstveni glas: „Kam hočeš iti?“
„V boj, da postanem vitez,“ odgovori Frančišek.
„Toda, kdo ti more bolj pomagati, gospod ali hlapec?“
„Gospod.“

„Zakaj si torej zapustil Gospoda, ki je Bog, da bi služil človeku, ki je hlapec?“

»Pojdi in popravi mi hišo, ki se podira!« Str. 54.

Frančišek ni mogel odgovoriti. Ves osupel je spoznal, da se ne more več upirati volji, ki ni njegova. Ponižal se je pred Gospodom, kakor sv. Pavel na poti v Damask in je vprašal: „Kaj naj storim?“

Skrivnostni glas mu odvrne: „Vrni se v Asiz, kjer boš spoznal svoj poklic!“

Tisti trenotek je zmagala Kristusova milost nad njim. Komaj je ozdravel, se je vrnil v Asiz.

Radostni so ga sprejeli njegovi tovariši ter so mu priredili slavnostno večerjo. Njega samega so ovenčali s cvetjem, mu dali v roko žezlo ter ga po večerji vodili kot kralja po asiških ulicah.

Toda Francišek je bil ves čas resen in zamišljen. Eden izmed tovarišev ga vpraša: „Kaj ti je vendar, Francišek? Ali mar misliš na nevesto?“

Nekaj dni pozneje je stopal po asiških ulicah. Str. 54.

Francišek mu odgovori: „Uganil si. Moja nevesta je tako plemenita, bogata in lepa, da je ni neveste na vsem svetu, ki bi ji bila enaka.“
Misлил je pri tem na evangeljsko siromaščino, ki mu jo je dal Sveti Duh za nevesto.

Ločil se je tedaj od tovarišev in začel živeti popolnoma novo viteško življenje — postal je Kristusov vitez.

Čutil je v sebi silno hrepenenje po samoti. Podal se je v napol razpadlo cerkvico sv. Domijana, ki je stala na majhnem gričku obdana od oljčnih dreves.

Ko je klečal pred križanim Zveličarjem, je začul skrivnosten glas, ki mu je trikrat ponovil besede:

„Pojdi in popravi mi hišo, ki se podira!“

Frančišek je odvrnil s tresočim glasom:

„Rad bom storil to, Gospod!“

Vse svoje zmožnosti in moči je posvetil tedaj popravilu cerkvice sv. Damijana.

Nekaj dni pozneje je stopal po asiških ulicah čisto drug Frančišek: bled in upadel zaradi hudih pokoril in postov; oči je imel radi preobilnih solz modro podplute. Ljudje so zrlj vanj najprej sočutno, kmalu pa so se pričeli norčevati iz njega in ga prezirati. Niso doumeli, da je postal vitez križa. Pred kratkim so mu še klicali „hozana“, danes pa „križaj ga“.

Samo neki siromak je vedno razprostrl svoj plašč pred Frančiškom, kadarkoli ga je srečal in je vsklikal:

„Vem, da boš postal nekoč velik služabnik božji!“

Frančišek pa se ni zmenil ne za govorico, ne za hvalo ljudi, ampak je hodil junaško po začeti poti k najpopolnejšemu viteštvu Kristusovem.

P. ROMAN:

Naša ljubezen — Tebi Gospa...

Kaj je šepetalo tvoje srce, o dobra, sladka mati, ko si vzela zopet in zopet tisto drobno telo malega Jezusa v svoje dlani in ga pritisnila vroče k sebi? Kaj si mislila? Kaj si želela, po čem hrepenela, kako so zrle tvoje jasne, globoke oči? Oh, saj vem, preveč vprašujem in predaleč grem. To so skrivnosti kakor ljubezen sladke, opojne do onemoglosti.

To pa vidim, da več veš o Njem kakor mi vsi. Že navadni človeški materi pove otrok vse več kakor ostalim. Tudi tebi je mali Jezus govoril iz svojih oči, iz svojega smehljajočega se obrazka ampak samo zate, samo za globine tvojega srca. In to je čisto samosvoja govorica. Vsak dih, ki pride iz tvojega srca, milostna mati, je za malega Jezusa, kakor božajoč spomladni veter. Tako ves svoj svet imata, da sta sredi med nami in vendar zopet daleč od nas in naše grešnosti.

Možje iz Jutrovega.

Nešteto je slik iz rok najslavnejših imen, ki so slikali to čudovito in nezaslišano zgodbo. Na vseh slikah so ti možje skrivnostno tuji, zagonetni. Že kot otrok sem občutil njih resnost in neko tajno otožnost. Tedaj res nisem vedel zakaj naj bodo žalostni. Saj so tako bogati, da celo Jezusu nosijo darila in on je Kralj vseh kraljev. Danes to vem.

Neizmerno ljubeče so častili tvoje Dete. Poljubljali so te drobne otroške ročice, ki so zvedavo posegale po blestečih zlatih posodah. V svojo moško dlan so skrbeče vzeli tiste majhne nožice, ki naj nekoč hodijo čisto nova pota iz teme v luč. Iz brezkončne sence greha v neizmerni sijaj večnega Solнца. Do sive starosti so čakali, da se njih živ-

ljenja uganka reši — sedaj so za par hipov lahko zrlji za skrivnostni zator božjega snovanja in božjih načrtov in zopet morajo oditi daleč proč od Solnca in Luči.

Tolaži jih le tvoj mili smehlaj, predobra Mati. Ljubiš njih živo vero, ljubiš njih nežno vdanost in spoštljivo ljubezen. Seveda veš, četudi si vsa preprosta, da so njih darovi nekoliko prezgodnji. Zakaj kraljevska pot tvojega Sina je s škrlatom krvi vsa preprežena in orošena. Njegov prestol... ne, tega nočem izreči, ker so potem tvoja lica tako strašno blede.

Murillo — Mati božja z Detetom v naročju.

In kako si vsa kraljevska! Kakor, da se je vzbudila v tebi kri prednikov - kraljev. Ah ne, saj ni samo to: Kralja si rodila... zato si kakor rojena vladarica. Kako lepo znaš biti dekla Gospodova! Kako si nagnila glavo, ko si izrekla usodno besedo: Glej dekla sem Gospodova, kako si vsa nežna in materinska, če te Dete kliče in zopet — kako si vsa kneginja, vsa kraljica, če ti narodi kličejo: Pozdravljena Kraljica, Mati usmiljenja, življenje in sladkost in upanje naše pozdravljena!

Sedaj naenkrat vem, zakaj me je otroka prevzela neka tesnoba, če sem zrl slike in sličice, kjer si bila vsa v zlatu in kravljevskem sijaju. Četudi si imela v naročju smehljajoče se Dete. Zakaj to Dete je imelo in ima za vselej tako jasen pogled in tako nepodkupljive oči, da samo tisti, ki so res čisti in blage volje pred njimi obstanejo. In ti sama si Mati tega velikega Kralja.

Vse to tudi jasno pričajo malone vse slike treh modrih iz Jutrovega.

Mali Jezus tvoj in nas vseh Gospod.

Kako je ta mali Jezus ves otrok še in vendar od prvega hipa ves Gospod — tvoj in nas vseh Gospod. Sicer se mu človek mora smehljati, ko še niti dobro stati ne more in se precej tesno opira na tvojo ramo in z nožico niti ne upa preko tvojega kolena. Toda ta ljuba glavica, te

Fra Bartolomeo di san Marco — Darovanje v templju.

oči — kako so kraljevske in čiste do zadnjih globin. Take so, da človek čuti in kar v hipu spozna: Pred temi očmi ima samo to veljavo, kar je večno, kar je pred Bogom samim neomadeževano.

Ali ni brati v teh očeh, da bodo nekoč zahtevale vso ljubezen zase? Pred ljubeznijo do matere, do očeta, da te oči imajo že sedaj oni skrivnostno omamen sijaj kot tedaj, ko bo rekel strmečim: Kdor more umeti, naj razume... in naj ostane sam, brez ljubezni žene, čist in nedotaknjen, zavoljo Njega... In naj ljubi mesto svoje žene, vse bedne in trudne in ponižane in naj bo oče ponižanim in razžaljenim in sirotam in vdovam — zavoljo Njega... Kdor more umeti naj razume!

Res ne bodo zastonj rekli, da tako govori kakor da ima oblast. Sel bo preko vseh mrtvih postav, preko mrtvih črk in bo razviharil tisočletna vsa okorela sporočila.

Zgodilo se bo, da ga celo ti, preljuba Gospa, ne boš razumela. Naenkrat bo njegov govor trd in zahteval bo ta mali tvoj deček celo tvojo materinsko srečo. Ti boš trpela... vem, pa tudi vem, da niti za hip ne boš oklevala iti za Njim, kamor hoče. Ti veš: res je moj sin, moj otrok, moje sladko dete — toda še vedno je večno nedoumljivi Bog, da, tvoj in nas vseh skrivnostni Gospod.

Darovanje.

Prvikrat si ga dala tujim rokam in glej starček Simeon na robu groba ves srečen zapoje svojo zahvalno himno. Preko ustnic mu pridejo sicer tudi besede, ki so ostrejše kakor meč, ki bolj bole kakor vsaka druga rana, toda ti, o močna mati, veš da je tudi to potrebno... V znamenje bo tvoj Sin, v ločitev duhov, kakor blisk bo, ki razdeli polnočno nebo na dva dela. Kdor ni zanj, je proti Njemu, kdor ga ne ljubi, je v smrti.

Toda zaeno bo tudi zlati most od srca do srea, in ti to veš. Zato se še skozi solze smehljaš in si vsa pripravljena vse storiti, kar bi tvoj mali Deček od tebe zahteval. Vsa si dekla Gospodova. In tako si nam prejasen vzor najvdanejše božje službe, polne požrtvovalnosti, polne najnežnejše pozornosti in ljubezni.

Izprosi tudi meni milostna mati to gorečnost, to ljubezen v službi tvojega Sina.

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje.

„Veselite se vedno v Gospodu; zopet pravim: Veselite se!“
(Fil. 4, 4).

Življenje brez veselja je kakor dolgo potovanje brez gostilne. Imej Boga v svojem srcu in sonce v svojih očeh in pesem na svojih ustnicah in videl boš, da ti bo šlo vse trikrat lažje od rok, kakor če biva v tvojem srcu vražja čemernost in se srdijo tvoje oči in se šobijo tvoje ustnice. Ne išči vedno zadoščenja za svojo razžaljeno nečimernost in samoljubje. Če pridejo stvari, ki jih lahko spremeniš, tedaj se gibaj... in če pridejo stvari, ki jih ne moreš spremeniti, tedaj se jih otresi. In ne išči svojega veselja v tem, da ti gre kolikor mogoče dobro, ampak v tem, da si dober in dobro delaš.

P. KRIZOSTOM:

Premagal se je.

Jurček je prepozno vstal in nepopisno mora hiteti, da bo prišel še pravočasno v šolo. Toda pri oblačenju mu gre vse navskriž. Komaj si je oblekel srajco, že zapazi, da jo ima narobe, z gumbi na znotraj, nejevoljen si jo mora sleči in znova obleči. Obul si je čevelj pa je menda premočno potegnil ter je odtrgal trak. Ko je pograbil z mokro roko milo, se mu je zmuznilo in zletelo pod posteljo. Pogledal je v šolsko torbo in z grozo zapazil, da mu manjka čitanka. Jezno sopihajoč je tekal po sobi in iskal knjigo, pa je zadel ob kaktus, ki je rasel v lepem lončku in ga prevrnil. Joj, kako huda je bila mamica! Jurček je moral pobrati črepinje in pomesti prst v smetišnico. Hvala Bogu! Zdaj je vse v redu; v šolo bo prišel še pravočasno. Toda, komaj je bil sredi stopnjic, pa se spomni, da še ni zajtrkoval. Kot blisk plane v kuhinjo, posrka kavo, vtakne kruh v žep in zdirja kot blazen po stopnicah navzdol. Ob vežnih vratih se zaleti v domačega hlapca in ga skoro podere. Ko pa stopi na cesto, tedaj se odpre nad njim okno in mamica mu prijazno zakliče: „Jurček, takoj se vrni, in vzemi snežke, ker je mokrotno.“

Kaj bi v tem položaju storila večina dečkov in deklic. Raje ne povem, ker bi to vam bilo v veliko sramoto. Tisti, ki so dobro vzgojeni, bi morda šli brez vsake besede zopet nazaj — toda z obrazom, ki je od jeze kar zabuhel.

Radi bi vedeli, kaj je storil Jurček? Za trenotek je obstal kot v tla vkovan; oči so se mu v besnosti kar pobelile. Nato je pa zdirjal po stopnicah in stopil z jasnim in ljubéznivim obrazom pred mamico in ji dejal: „Hvala lepa, mamica, da si me spomnila na snežke.“ Med tem, ko si je snežke obuval je pel: „Ljubi maj, krasni maj, konec zime je tedaj...“ — „Z Bogom, mamica,“ je še vskliknil, pa je bil zopet na cesti, ves žareč v veselju in ponosu, da je premagal samega sebe.

Veste, od kdaj je Jurček mojster v premagovanju? Odkar izpolnjuje „Jezusove dneve“. V „Jezusovih dnevih“ je namreč našel 11. vprašanje, ki se glasi: „Ali sem se za Jezusa v čem premagal?“ Sklenil je da ne bo noben večer odgovoril na to vprašanje z ničlo, ampak vedno s križcem. Tudi to jutro se je še pravočasno spomnil ljubega Je-

zusa. Radi njega se je premagal in postal iz pobesnele zveri krotko jagnje.

Povem naj vam še, da ima Jurček tudi sestro, ki je že na pol gospodična. Po kosilu je sedla k svoji mizici, da bi študirala. Med svojimi učenimi knjigami zagleda tudi Jurčkovo čitanko. Takoj jo pograbi in jo vsa jezna vrže v sredino sobe, kjer je mirno obležala. Jurček vstopi. Kaj sledi zdaj? Saj veste. Jeza, prepir, klofute... Eden deli, drugi vrača. Kdor je močnejši, tisti je znagovalec in ponosno govori: „Temu sem jih pa naložil, da jih bo dolgo pomnil.“ — Našemu Jurčku se pa tako ravnanje zdi mnogo predolgočasno. Mirno pobere knjigo, zravna liste, ki so se pri padcu zelo izšopirili, popiha prah z ovitka, jo malo poboža in jo položi na svojo mizo. Nato se obrne k sestri in ji reče: „Oprosti, da sem bil tako neroden in sem čitanko položil na tvojo mizo.“ In sestra? Bila je že z vsem dobro oborožena, celo kozarec vode je imela pripravljen. Jurček pa jo nagovori tako prijazno. Zardela je uboga deklica in ni prav ničesar odgovorila.

Jurček, ti pa le hodi po poti „Jezusovih dni“. Utrdil si boš voljo, vzgojil značaj in postal boš junak — človek, ki boš res nekaj v svetu pomenil, in obeh božjih pa si že zdaj zelo, zelo velik.

Slovestnost Jezusovih dni.

V 1. številu „Cvetja“ napovedana slovesnost na praznik Sv. treh Kraljev se je izvršila zelo lepo. Urednik „Lučke“ je v kratkem nagovoru poudaril zlasti vzgojno moč „Jezusovih dni“. Otrok, ki jih vestno izpolnjuje, se bo brez vsakega dvoma posvetil. — Po govoru se je razvila procesija z lučkami, ki se jo je udeležilo približno 600 otrok. Križarji so v uniformah, z zastavami otvorili sprevod; tem so sledili dečki s prižganimi svečami. Vrsto dečkov so zaključili križarji, ki so na lepih blazinah nosili v raznobarvne zavitke zložene „Jezusove dneve“ dečkov iz raznih krajev Slovenije. Belo oblečene sestrice sv. Klare pa so nosile rožnato košaro, v kateri so bili lepo zloženi „Jezusovi dnevi“ deklic iz tistih krajev Slovenije, kamor je že „Lučka“ prodrla. Prišla je celo posebna odposlanka iz Maribora, ki smo jo bili še prav posebno veseli. Nato so sledile deklice s prižganimi svečkami. Sprevod je zaključila četa križarjev. Pred jaselcami je stal belo pregrnjen oltarček in velika posoda, v katero so otroci polagali vsak svoje lepo ovite lističe. „Jezusove dneve“ na blazinah in v košarici pa so otroci položili na oltarček.

Sprevod se je tu pa tam malo pretrgal, to pa radi ogromne množice ljudi; cerkev je bila namreč nabito polna. Otroci so peli sledeče pesmi: Jezušček, nedolžno Dete — Sveta noč — Prišla je lepa sveta noč — Glej, zvezdice božje. Končno je zapelo 15 križarjev semeniške litanije Matere božje, cerkev pa je navdušeno odpevala. Otroško petje je gabilo marsikoga do solz.

„Jezusovi dnevi“ bodo ležali kot darovi, ki so božjemu Detetu najbolj všeč, pred jaselcami do Svečnice. Nato jih bomo pregledali in sešteli. Zaenkrat smo ugotovili le, da izpolnjuje redno „Jezusove dneve“ nekako 10.000 slovenskih otrok. Upamo pa, da se bo to leto število vsaj podvojilo. — Lističi „Jezusovi dnevi“ se naročajo pri upravi „Lučke“, Ljubljana, Marijin trg 4. Deset lističev stane 1 Din.

Križarji in Lučkarji v Ptujju.

P. Krizostom je prejel iz Ptujja sledeče poročilo:

Še vedno z veseljem se spominjam na solnčno nedeljo 31. majnika 1931. Bil je to dan, ko smo v belih oblekah stopili pred oltar in prosili za sprejem v Frančiškove križarje. Dvaintrideset nas je takrat prikorakalo v cerkev z dvema zastavama na čelu. G. katehet je imel sv. mašo med katero smo prejeli v svoje srce ljubega Jezusa. Oh, kako smo bili veseli, da smo postali deležni tolike sreče in milosti — apostoli Kristusa Kralja. V našem srcu je žarela ljubezen, ki ne bo nikoli več ugasnila. Zvesti vojaki hočemo ostati, to je bil naš trden sklep. — Od takrat smo vsak mesec skupno pri sv. obhajilu.

Veselja pa tudi ne manjka pri nas. Vsako nedeljo imamo po blagoslovu sestaneke, na katerem nam g. katehet ali naš vodja kaj lepega in poučnega povesta. Nato pa sledi vedno prosta zabava kakor igranje, skakanje, metanje žoge itd. Na sestanku se učimo tudi igrice. Tako smo ob priliki 700 letnice smrti sv. Elizabete nastopili v mestnem gledališču z lepo misijonsko igro „Tam daleč za morjem“. — Sv. Miklavž nas je tudi letos obiskal in lepo obdaril.

Lučkarjev nas je še veliko več — okoli 200. Lučke se zelo veselimo in zato jo tudi pridno beremo. Želel bi, da bi vsi otroci na naši šoli bili njeni naročniki, ker nas lepo vodi k Jezusu, večni luči.

Gospod pater! Če se bomo slikali Vam obljubim eno sliko za spomin.

„Križar“.

P. ROMAN:

Sestrice sv. Klare.

Naše sestrice se v Ljubljani kaj živahno gibljejo. Imeli smo tudi med počitnicami skoro redne tedenske sestanke, seveda samo za tiste, ki so ostale v Ljubljani, ali pa so bile na počitnicah samo za nekaj tednov. Jeseni se je začelo zopet novo življenje. Predvsem smo se morali ločiti, zakaj starejše, ki hodijo že v meščanske šole in gimnazijo, ne morejo biti vedno skupaj z najmlajšimi. Tako smo začeli kmalu po začetku šolskega leta s sestanki dijakinj. Vsak torek ob 1/26. zvečer se shajajo. Zadnji teden novembra so bile volitve. Volitev je bila tajna in sicer na listkih. Izvoljena je bila za predsednico: Marija Zupančič, dijakinja I. ženske mestne gimnazije, za tajnico Majda Mazovec, dijakinja klasične gimnazije. Začeli smo brati skupno „Rožice svetega Frančiška“, nato se o prebranem razgovarjamo. Z novim letom bodo tudi vse dijakinje postale naročnice „Cvetja“, ki bo tudi redno prinašalo poročila tajnice in predsednice v kotičku za serafinsko mladino.

Akademija v „Unionu“.

Dne 22. novembra 1931 so priredile naše sestrice pod zavetjem Prosvetne zveze svečano akademijo v proslavo 700 letnice blažene smrti svete Elizabete kneginje Turingijske. Spored je bil sledeči: 1. P. Krizostom: Živela je nekoč kraljična (deklamirala sestra dijakinja Roza Dovgan), 2. Himna sestic sv. Klare. 3. Dr. A. Dolinar: Sv. Elizabeta (slospjev). 4. P. Roman: Sen o Belem Cvetu... (deklamirala sestra dijakinja Marija Zupančič). 5. P. Krizostom: Slava sv. Elizabete (otroški

prizor z rajanjem. Pevske točke uglasbil P. Frančišek (Ačko). 6. Dr. P. Roman: Bilo je tedaj... (skioptično predavanje). 7. P. Krizostom: Prihod male Elizabete v Turingijo (otroška slika s petjem).

Dvorana unionska, ki je dokaj velika, je bila prav vsa razprodana. Občinstvo je bilo izredno zadovoljno in navdušeno. Pri zadnji točki so pomagali in igrali tudi naši Frančiškovi križarji. Še preje so za himno sestic tudi oni svojo odpeli. Tako je bil ves večer zares delo serafinske mladine. Tudi dnevno časopisje je zelo pohvalno poročalo o proslavi.

Slovesni sprejem ob obletnici.

Dne 6. decembra, nekako ob obletnici prvega slovesnega sprejema, so presvetli gospod knezoškof dr. Gregorij Rožman, zopet slovesno sprejeli 28 malih sestic. V zelo lepem govoru so najprej otrokom podali temeljne misli „zveze sestic sv. Klare“ in poudarili moč vzora, nato pa so navzočim staršem iskreno priporočali skrb za krščansko vzgojo, ki je

neprecenljive vrednosti za otroka. Pozdravili so tudi globoko misel, da se javec seje z upanjem na žetev, ne pa z gotovostjo žetve. Enako je tudi vsa naša skrb za mladino spremljana in orošena z upanjem, da bo Gospod življenja svoj blagoslov in bogato žetev naklonil. Pa četudi bi bila žetev še tako skromna, skrb za mladino nam mora biti nekaj svetega. Prekrasen je bil pogled na okoli sedemdeset belo oblečenih deklic s pajčolani. Cerkev je bila ves čas, dokler je trajala slovesnost malone do zadnjega kotička polna.

Nato smo se pustili slikati v naši dvorani na porti. Sliko prinašamo. Na levisi sedi naš prijatelj katehet na „Mladiki“ g. Valentin Tomc, na desnici naš voditelj P. Roman.

PAX
ET
BONUM!

MIR
IN VSE
DOBRO!

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Glavni pogoji za zavarovanje za starost in onemoglost so sledeči:

Kdor se hoče zavarovati

1. mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;

2. mora biti naročen na „Čvetje“ ali se nanj naročiti;

3. ne sme biti star nad šestdeset let.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pisмено ali osebno obrne na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4“ ali pa na „Župni urad Marijinega Označenja v Ljubljani“.

1. Gospod so mi rekli: Le pridno varčuj, pa bo vse dobro, odsvetujem ti pa zavarovanje za starost in onemoglost. Vi pa to priporočate. Kaj je bolje?

Tisti gospod, ki vam je to svetoval, je to storil bržkone v dobri veri, življenja pa ne pozna. Kakšno je življenje v resnici, naj vam pojasni par slučajeve, ki sem jih doživel sam.

Bil sem klican k bolnici (stari nad 70 let) v revno podstrešno sobico v četrtem nadstropju. Imela je le štedilnik in revno posteljo. Vprašal sem jo od česa živi. In odgovorila mi je:

„Gospod, težko je. Soseđa mi opoldne prinese malo juhe. Včeraj sem na trgu sprosila eno repo, da jo bom imela za dva dni. Za zajutrek in večerjo si skuham kave. Že prekuhamo kavo si sprosim v kavarni, ter jo potem še enkrat ali dvakrat prekuham. Ko sem bila mlada je bilo seveda dobro. Služila sem pri eni stranki 35 let. Ko sem postala stara, so me mladi odslovili in mi milostno dali to sobico. Potem sem še nekaj let služila kot postrežnica, zdaj mi je pa vse odpovedalo. Kar sem prihranila, je že davno pošlo.“

Bil sem kurat v jetnišnici. Pred menoj krevsa ženica s palico v roki. Vprašam jo: „Slišite mati, kaj ste pa napravili, da so vas sem notri vtaknili?“

„Eh, gospod, malo sem poprosila, pa so me zaprli. Bila sem v tovarni nad 40 let. Dobivam pokojnine 100 Din na mesec. S sestro imava hišico. Pa saj veste, da od hišice same živeti ne morem. Dokler sem mogla, sem tu in tam malo pomagala. Zdaj se še sama komaj vlačim. Pa sem šla prosit in sem dobila 14 dni.“

Kako naj si pomaga taka reva? Prošiti ne sme, krasti ne sme, prislужiti si ne more, od premale pokojnine živeti ne more, prihranka ni več, sorodniki sami nič nimajo in živa v zemljo tudi ne more.

S trenutno podporo, takim revežem ni nič pomagano, ker čez en teden ali en mesec je ista revščina kot prej. Tu more pomagati le stalna pokojnina, kakor jo nudi zavarovalni odsek za starost in onemoglost.

Kdor ve za kak boljši način, kako naj bi se preprečila tolika beda pri sto in sto ljudeh, naj to pove in hvaležni mu bodo vsi.

To je samo par slučajev izmed mnogih. Ob priliki še kaj o tem.

2. Rada bi stopila v višji razred. Ali se to da napraviti?

Seveda se da. Mnogo je takih, ki spočetka mislijo, da jim ne bo možno zmagovati premij višjega razreda. Pozneje pa vidijo, da se pri malenkostnem varčevanju toliko prihrani, da bi se lahko vpisali v višji razred, s katerim je seve v zvezi tudi višja pokojnina. Drugi zopet so segli predaleč. Niso računali s stroški za popravljanje zob, z različnimi botrinstvi, z boleznijo, novo obleko itd. in tako bi radi znižali svoje plačevanje. Pomagajo si lahko eni in drugi. Vrniti morajo zavarovalno polico, da izstavimo novo, ter za stroške doplačati Din 5.—. Kdor stopi v višji razred mora seveda doplačati razliko in pripadajoče obresti. Kdor pa stopi v nižji razred, temu se seve vračuna vsa že vplačana vsota.

3. Ali se lahko vpiše v zavarovalni odsek III. reda tudi poročena žena?

Samonasebi se lahko vpiše. Možna sta dva slučaja.

Če žena sama plačuje zavarovalnino iz svojega zaslužka potem velja zanjo isto, kakor za vse druge.

Če pa plačuje zanjo mož, kateremu ona opravlja gospodinjska dela, potem velja zanjo isto, kar velja za onemogle, to je, zavarovana mora biti 30 let, odnosno če plača za pet let nazaj, 25 let. Lahko bi se namreč zgodilo, da bi mož nenadoma prekinil s plačevanjem in tedaj bi zapadel ves vplačani denar. Oškodovati pa seveda ne maramo nikogar. Ako bi se zgodilo, da bi mož plačeval za ženo do svoje smrti in bi potem žena nadaljevala plačevanje, potem seveda velja zanjo isto kakor za tiste, ki sami plačujejo iz svojega zaslužka. Ako bi se pa zgodilo, da bi žena preje umrla, potem bi dobili njeni dediči posmrtnino, kakor jo dobi vsak član zavarovalnega odseka.

Ako bi se pa zgodilo, da bi n. pr. mož plačeval zavarovalnino za ženo, ki opravlja zanj gospodinjska dela in bi žena ohromela ali kako drugače zbolela, da ne bi mogla več opravljati svojih gospodinjskih opravil, tedaj bi seveda takoj dobila pravico do pokojnine, čeprav je zanjo plačeval njen mož zavarovalnino.

Opozorilo.

Ob novem letu smo poslali onim članom zavarovalnega odseka, ki zavarovalnino poravnava po pošti, položnice. Pri tolikem številu je seveda nemogoče paziti na to, koliko položnic kdo potrebuje in se jih je poslalo vsem enako. Nihče pa radi tega ne sme misliti, da morda zavarovalnine, ki jo je poslal, nismo v redu prejeli. Tisti, ki so zavarovalnino že poravnali, naj položnice shranijo za pozneje. Kdor je pa v dvomu, če je morda še kaj na dolgu, naj se pismeno obrne na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani“, Marijin trg 4.

Nove knjige.

Rudyard Kipling — Griša Koritnik, *Zakaj — zato.* — Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 40.

Pisatelj, rodом Indijec, je prejel prve vtise v bajnem indijskem svetu, katere je v svojih poznejših potovanjih poglobil in oplodil z doživetji in izkustvi energičnega, večno snujočega, samozavestnega opazovalca življenja in sveta. V svoji povesti nam slika prave nedolžne živali s svojim naravnim živalskim čutenjem in hotenjem. Kljub temu, da pisatelj ne namerja dajati naukov, vendarle zazveni iz te ali one kratke opazke njegovega nerazboritega junaka tudi nekaj poučnega za mladino, nekaj kratkočasnega za odraslega bravca, nekaj, kar nas navdaja z občudovanjem in spoštovanjem do človeka, ki vidi tam, kjer drugi ne vidimo in nam prikazuje lepoto in veličanstvo tam, kjer je za nas le pusta vsakdanjost in praktična potreba.

P. Alfonz Rodríguez — P. Herman Vodenik, *Vaja v krščanski popolnosti*, III. zvezek, Ljubljana 1931. — Založil „Glasnik presv. Srca Jezusovega“. Cena s poštnino Din 10.

Pravkar je izšel III. zvezek prevoda te znamenite knjige. S tem je prva knjiga dovršena. Ta zvezek obravnava vprašanje o popolnosti naših vsakdanjih dobrih del, o dobrem namenu in o bratovski ljubezni itd. Vsem, ki žele napredovati v duhovnem življenju, knjižico toplo priporočamo.

P. Hugolin Sattner, *Božičnice.* — Te pesmi so pošle in Jugoslovanska knjigarna jih je založila vnovič, natisniti dala prav lepo in razločno. Cena partituri 20 Din, vsak glas 4 Din.

Za vrednost in porabnost teh pesmi govori že to, da so se morale vdrugeč natisniti, pa tudi to, da jih je celo Böhm v Augsburgu izdal z nemškimi besedilom.

St. Premrl, *Dve božični*, je dala Jugoslovanska knjigarna na novo natisniti. 1. „Le spi“, 2. „O ve lesene jaslice“ za mešani zbor in orglje. Cena 3 Din. — Ljubeznjive pesmice, primerne božičnemu veselju.

P. Hugolin Sattner, „*Golgota*“, 8 postnih pesmi za mešan zbor in orglje, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1932. Cena partituri 20 Din, vsak glas 3 Din. Nove, globoko občutene besede je zložila M. Elizabeta; skladbe so nove, pretresljive, postnemu času primerne, v solidnem Sattner-jevem stilu. Dobro naštudirane bodo naredile moččen vtis.

Bernhard Kellermann — Dr. Valter Bohinec, *Pot bogov.* Po Indiji, Malem Tibetu in Siamu. Ljubljana 1931. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 90.

Orijent, zibelka vse človeške kulture, je imel za vsakega zapadnjaka že od nekadaj posebno privlačno silo, njegovo mišljenje, šege, tamošnje pokrajine, ves način življenja pa nek tajinstven čar, zato ni čudno, če imajo vsi večji narodi že obsežne literature o Indiji itd. Kellermann je izredno bister opazovavec in izboren slikar. Ni prepotoval teh dežela v spalnih in jedilnih vozovih brzovlakov, temveč jih deloma prejahal s karavanami in prevozil z avtomobili. Ustavljal se v mestih in vaseh, se razgovarjal s knezi in berači, z vsemi sloji, zato je njegovo delo tako polno življenja, da dobi tudi neizobražen bravec izčrpno sliko o narodih in deželah, ki jih popisuje. Šele iz tega dela bomo razumeli veliko osvobodilno gibanje današnje Indije. Knjiga je pisana v gladkem prevodu in bogato ilustrirana. Vsak jo bo z užitkom prebiral.